

На основу члана 73. став 3. Закона о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, бр. 111/09, 92/11 и 93/12),

Министар унутрашњих послова доноси

ПРАВИЛНИК

о врстама и количинама опасних материја, објектима и другим критеријумима на основу којих се сачињава План заштите од удеса и предузимају мере за спречавање удеса и ограничавање утицаја на живот и здравље људи, материјална добра и животну средину

„Службени гласник РС”, број 8 од 25. јануара 2013.

Члан 1.

Овим правилником прописују се врсте опасних материја и њихове количине, објекти (осим бензинске пумпе) и други критеријуми за израду Плана заштите од удеса и за предузимање мера за спречавање удеса и ограничавање утицаја удеса на живот и здравље људи, материјална добра и животну средину.

Члан 2.

План заштите од удеса израђује се на основу врсте и количине опасних материја одређених у Листи опасних материја и њихових граничних количина и Листи класа опасности и њихових граничних количина, које су дате у Прилогу 1 – табеле 1. и 2, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 3.

Критеријуми за израду Плана заштите од удеса за објекте специфичне делатности са аспекта повишеног ризика по живот и здравље људи од терористичких активности, одређују се на основу Листе објекта угрожених са аспекта терористичких активности, која је одштампана уз овај правилник (Прилог 2) и чини његов саставни део.

Члан 4.

Поред критеријума из члана 2. овог правилника, у изради Плана заштите од удеса користи се додатни критеријум, у случају када ни једна од опасних материја у постројењу није присутна у количинама које су дате у Прилогу 1 – табеле 1. и 2, изражен кроз формулу:

Ако је збир:

$$q_1/Q_1 + q_2/Q_2 + q_3/Q_3 + q_4/Q_4 + q_5/Q_5 + \dots \geq 1$$

где је q_x – количина опасне материје у постројењу,

Q_x – највиша прописана гранична количина за опасну материју из Прилога 1 – табеле 1. или 2.

Правило из става 1. овог члана примењује се ради оцене укупне опасности у смислу токсичности, запаљивости и екотоксичности, где се мора применити три пута и то:

1) сабирањем количина опасних материја, класификованих као веома токсичне или токсичне из табеле 1, са количинама опасних материја класе опасности 1. или 2. из табеле 2, које су дате у Прилогу 1;

2) сабирањем количина опасних материја, класификованих као оксидујуће, експлозивне, запаљиве, лако запаљиве или веома лако запаљиве из табеле 1, са количинама опасних материја класе опасности 3, 4, 5, 6, 7a, 7b или 8. из табеле 2, које су дате у Прилогу 1;

3) сабирањем количина опасних материја класификованих као опасне по животну средину (R50 (укључујући R50/53) или R51/53) из табеле 1, са количинама опасних материја класе опасности 9(и) или 9(ии) из табеле 2, које су дате у Прилогу 1.

Члан 5.

Када је опасна материја смештена на више места у постројењу, појединачне количине те врсте опасне материје се сабирају и чине полазну количину као основу за обавезу израде Плана заштите од удеса.

Члан 6.

Број 01-1314/12-11
У Београду, 21. јануара 2013. године
Министар,
Ивица Дачић, с.р.

Прилог 1.

ЛИСТА ОПАСНИХ МАТЕРИЈА И ЊИХОВЕ ГРАНИЧНЕ КОЛИЧИНЕ И ЛИСТА КЛАСА ОПАСНОСТИ И ЊИХОВЕ ГРАНИЧНЕ КОЛИЧИНЕ

Када је једна или више опасних материја наведених у Табели 1. истовремено класификована у неку од класа опасности из Табеле 2. ове листе примењују се граничне количине наведене у Табели 1.

Код примене Табеле 1. и Табеле 2. потребно је узети у обзир:

1. Гас је супстанца која:

- 1) на 50°C има напон паре већи од 300 kPa (апсолутни) или
- 2) је у потпуности гасовита на 20°C при нормалном притиску од 101,3 kPa.

2. Течност је супстанца или смеша која:

- 1) на 50°C има напон паре једнак или мањи од 300 kPa (3 бара);
- 2) није у потпуности гасовита на 20°C при нормалном притиску од 101,3 kPa и
- 3) има тачку топљења или почетну тачку топљења на 20°C или мање при нормалном притиску од 101,3 kPa.

Табела 1.
Листа опасних материја и њихових граничних количина

Р.Б.	ОПАСНЕ МАТЕРИЈЕ [CAS БРОЈ]	ГРАНИЧНЕ КОЛИЧИНЕ У ТОНАМА
1.	Амонијак [1336-21-6]	25-50
2.	Амонијум-нитрат [6484-52-2] (напомена 1)	1000-5000
3.	Амонијум-нитрат [6484-52-2] (напомена 2)	500-1250
4.	Амонијум-нитрат [6484-52-2] (напомена 3)	200-350
5.	Амонијум-нитрат [6484-52-2] (напомена 4)	5-10
6.	Калијум-нитрат [7757-79-1] (напомена 5)	3000-5000
7.	Калијум-нитрат [(7757-79-1] (напомена 6)	800-1250
8.	Арсен(V)оксид [1303-28-2], арсенатна киселина и/или њене соли	0,5-1
9.	Бром [7726-95-6]	10-20
10.	Хлор [7782-50-5]	5-10
11.	Једињења никла у облику праха која се могу удахнути (никл-моноксид [1313-99-1], никл-диоксид [12035-36-8], никл-сулфид [16812-54-7], триникл-дисулфид [12035-72-2], диникл-триоксид [1314-06-3])	0,5-1
12.	Етиленимин [151-56-4]	5-10
13.	Флуор [7782-41-4]	5-10
14.	Формалдехид (концентрација $\geq 90\%$) [50-00-0]	1-5
15.	Водоник [1333-74-0]	1-5
16.	Хлороводоник (газ у течном стању) [7647-01-0]	15-25
17.	Алкили олова	1-5
18.	Течни веома лако запаљиви гасови (укључујући ТНГ) и природни гас	20-50
19.	Метанол [67-56-1]	200-500
20.	Кисеоник [7782-44-7]	100-200
21.	Толуендиизоционат [26471-62-5]	1-10
22.	Сумпор-триоксид [7446-11-9]	10-15
	Производи од нафте: а) бензини и примарни бензини	

23.	б) керозини (укључујући реактивна горива за авиона) в) гасна уља (укључујући дизел гориво, уља за ложење и мешавине гасних уља)	1000–2500
-----	--	-----------

НАПОМЕНЕ за Табелу 1.

1. Амонијум-нитрат (1 000/5 000): ђубрива која имају својство саморазградње.

Ово се односи на сложена ђубрива на бази амонијум-нитрата (сложена ђубрива која садрже амонијум-нитрат са фосфатом и/или поташом) код којих је удео азота који потиче од амонијум нитрата следећи:

а) Између 15,75%1 и 24,5%2 масених и која или не садрже више од 0,4% укупно запаљивих /органских материја или која имају одговарајући отпор према детонацији у складу са прописима о амонијум-нитратним ђубривима са високим садржајем азота;

б) 15,75% 3 масених или мање и неограничен садржај запаљивих материја, и која имају својство саморазградње у складу са UN тестом (погледати Препоруке UN о транспорту опасног терета: Приручник о методама испитивања и критеријумима, III део, одељак 38.2).

2. Амонијум-нитрат (500/1250):

Ово се односи на проста ђубрива на бази амонијум-нитрата и на сложена ђубрива на бази амонијум-нитрата код којих удео азота који потиче од амонијум-нитрата износи:

а) више од 24,5% масених, осим за смеше амонијум-нитрата са доломитом, кречњаком и/или калцијум-карбонатом од најмање 90% чистоће;

б) више од 15,75% масених за смеше амонијум-нитрата и амонијум-сулфата;

ц) више од 28%4 масених за смеше амонијум-нитрата са доломитом, кречњаком и/или калцијум-карбонатом од најмање 90% чистоће и која има одговарајући отпор према детонацији у складу са прописима о амонијум-нитратним ђубривима са високим садржајем азота.

3. Амонијум-нитрат (200/350):

Ово се односи на:

(а) амонијум-нитрат и смеше амонијум-нитрата код којих удео азота који потиче од амонијум-нитрата износи:

– између 24,5% и 28% масених и који не садржи више од 0,4% запаљивих супстанци;

– више од 28% масених и који не садржи више од 0,2% запаљивих супстанци;

(б) водене растворе амонијум-нитрата у којима је концентрација амонијум-нитрата већа од 80 % масених.

4. Амонијум-нитрат (5/10): материјали и ђубрива која немају одговарајућу отпорност према детонацији.

Ово се односи на:

(а) материјал који се одбацује у процесу производње и на амонијум-нитрат и смеше амонијум-нитрата, ђубрива на бази амонијум-нитрата и сложена ђубрива на бази амонијум-нитрата означена у напоменама 2 и 3 које крајни корисници враћају или су вратили произвођачу, привременом складишту или постројењу за поновну обраду, рециклажу или поступак ради безбедне употребе јер више не испуњавају услове из напомена 2 и 3;

(б) ђубрива из напомена 1(а) и 2 која немају одговарајућу отпорност према детонацији.

5. Калијум-нитрат (3 000/5 000): сложена ђубрива на бази калијум-нитрата у облику гранула.

6. Калијум-нитрат (800/1250): сложена ђубрива на бази калијум-нитрата у облику кристала.

Табела 2.
Листа класа опасности и њихове граничне количине

Ред. број	КЛАСЕ ОПАСНОСТИ	Гранична количина у тонама
1.	ВЕОМА ТОКСИЧНО	0,5–5
2.	ТОКСИЧНО	25–50
3.	ОКСИДУЈУЋЕ	25–50
4.	ЕКСПЛОЗИВНО (напомена за Табелу 2) када супстанца, смеша или производ спада под UN/ADR подкласу 1.4	25–50
5.	ЕКСПЛОЗИВНО (напомена за Табелу 2) када супстанца, смеша или производ спада у неку од UN/ADR подкласа: 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, или 1.6 или има ознаку ризика R2 или R3	5–10
6.	ЗАПАЉИВО	500–5000
7 а.	ЛАКО ЗАПАЉИВО	25–50

7.6.	ЛАКО ЗАПАЉИВЕ ТЕЧНОСТИ	100–500
8.	ВЕОМА ЛАКО ЗАПАЉИВО	5–10
9.	ОПАСНО ПО ЖИВОТНУ СРЕДИНУ са ознаком ризика: (и) R50: „Веома токсично по водене организме“ и ознаком ризика (R 50/53: Веома токсично по водене организме, може изазвати дуготрајне штетне ефекте у воденој животној средини) (ии) R51/53: „Токсично по водене организме; може изазвати дуготрајне штетне ефекте у воденој животној средини“	50–100 50–200
10.	ОСТАЛЕ класе опасности које нису обухваћене горе наведеним у комбинацији са следећим ознакама ризика: (и) R14: „бурно реагује са водом“ (R14/15: Бурно реагује са водом и ослобађа веома лако запаљиве гасове) (ии) R29: „у контакту са водом ослобађа токсичан гас“	50–100 25–50

НАПОМЕНЕ за Табелу 2.

Супстанце и смеше, односно опасне материје се класификују у складу са прописима којима се уређује класификација, паковање, обележавање хемикалија, као и прописима којима се уређује транспорт опасног терета и овим правилником.

За супстанце или смеше које нису класификоване као опасне у складу са прописима којима се уређује класификација, паковање и обележавање хемикалија (као на пример отпад), али које су присутне или могу бити присутне у постројењу и које под условима који постоје у постројењу, имају или могу да имају иста својства у погледу могућности изазивања удеса, спроводи се процедура за класификацију у складу са одговарајућим прописима.

Када је супстанца или смеша класификована у две или више класа опасности, примењују се најниже граничне количине из Табеле 2.

Прилог 2.

ЛИСТА ОБЈЕКАТА УГРОЖЕНИХ СА АСПЕКТА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

Редни број	Назив, односно намена објекта	Број људи у објекту, односно површина објекта
1.	Објекти органа државне управе Републике Србије (Седиште Владе и министарстава)	
2.	Објекти органа Аутономне покрајине	
3.	Објекти органа града – јединице локалне самоуправе	
4.	Спортски објекти: – дворане, спортски центри – стадиони	5.000 и више 20.000 и више
5.	Тржни центри: отвореног типа затвореног типа	10.000 m ² и више 10.000 m ² и више
6.	Објекти за одржавање културних и других манифестација	4.000 и више
7.	Хидроелектране	капацитет 50 mw и више
8.	Објекти саобраћајне инфраструктуре: – железничке станице – аутобуске станице	за град од 50.000 становника и више
9.	Аеродроми за превоз путника	
10.	Радио телевизија Србије Радио телевизија Војводина Радио телевизије са националном фреквенцијом	